

Nr 42

Av herr **Kristiansson, Svante**, och herr **Wååg**, om jourskyldighet för läkare.

(Lika lydande med motion nr 50 i Andra kammaren)

För jourverksamheten inom såväl sluten som öppen sjukvård ansvarar sjukvårdshuvudmännen enligt lag och författning. Den öppna vårdens jourtjänst åligger enligt gällande bestämmelser provinsialläkarna och motsvarande tjänsteläkare. Joubördan för dessa läkare kan många gånger bli mycket betungande. För att lätta bördan söker sjukvårdshuvudmännen anordna samjour mellan flera provinsialläkare. Av de 945 provinsialläkartjänsterna i landet var emellertid den 1 oktober 1968 321 (34 %) vakanta, och inom vissa sjukvårdsområden var upp till halva antalet tjänster vakanta. Därmed har provinsialläkarnas arbetsböda ökat därhän att rekryteringen till provinsialläkartjänsterna tycks nära nog stagnera. På många håll har det helt enkelt blivit omöjligt att upprätthålla en försvarlig läkarjour genom provinsialläkare.

Det är därför av allmänt intresse att provinsialläkarnas joubörda lättas. Sjukvårdshuvudmännen strävar också efter att åstadkomma sådan lättnad genom att söka engagera privatpraktiserande läkare och sjukhusanställda läkare i denna jourverksamhet, men med växlande framgång. Läget blev synnerligen kritiskt, när förhandlingar mellan Svenska landtingsförbundet och Sveriges läkarförbund om ersättning till privatpraktiserande läkare för jourtjänstgöring på provinsialläkarbefattning avslutades i november 1968 utan att överenskommelse kunde träffas. I den uppkomna situationen, då man inte annat än undantagsvis kunde påräkna privatpraktikernas medverkan, har Svenska landstingsförbundet förutsatt att erforderligt antal underläkare deltar i den öppna vårdens jour. Men från underläkarhåll och Sveriges yngre läkares förening lär man opponera sig mot att underläkarna skall åta sig att lösa den öppna vårdens jourproblem, och det är oss inte bekant, om ersättningsfrågan för underläkares jourtjänstgöring på provinsialläkarbefattning kunnat bringas till sin lösning. Inom försvaret anställda läkare torde inte i någon mera betydande utsträckning medverka i den öppna vårdens jourverksamhet. Samma torde förhållandet vara i fråga om läkare inom företagshälsovården i landet, och om 1 300 företagsläkare enligt Företagshälsovårdsutredningens nyligen framlagda betänkande skall nyrekryteras, torde detta kunna få rätt allvarliga konsekvenser för den öppna vårdens jour.

I likhet med socialstyrelsen har Svenska landstingsförbundets representantskap uttalat att privatpraktiserande läkare bör delta i jourverksamhet och att denna

måste anses utgöra en integrerad del av den privatpraktiserande läkarens arbete inom öppen vård. Jämförelse har här ansetts kunna göras med förhållandena i Norge, där de lokala läkarföreningarna i sina stadgar ålagt samtliga läkare skyldighet att deltaga i jourtjänstgöring. Äliggerandet har grundats på läkarnas etiska normer. I socialstyrelsens år 1968 framlagda principprogram om öppen vård har också en arbetsgrupp anfört att röster höjts för att alla yrkesverksamma läkare i princip skall ha jourskyldighet. Enligt vår mening kan många skäl anföras för en sådan ordning. Vi finner i vart fall riktigt att denna frågeställning utan dröjsmål får bli föremål för särskilda överväganden. Eftersom det kan bli fråga om en författningmässig reglering av sådan skyldighet för läkare, anser vi att riksdagen bör hemställa till Kungl. Maj:t om utredning i ärendet.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller att en skyndsamt utredning verkställs beträffande införande av principen om jourskyldighet för yrkesverksamma läkare.

Stockholm den 15 januari 1969

Svante Kristiansson (s)

Nils Erik Wååg (s)
